

Ὁ ἐν Σικίνῳ ναὸς τῆς Ἐπισκοπῆς.

ΑΝΕΚΔΟΤΟΝ ΣΙΓΙΛΛΙΟΝ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΝ ΣΙΚΙΝῶ ΝΑΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ

Ἐν τῇ νήσῳ Σικίνῳ σφύζεται, ἀκέραιον σχεδόν, ἀξιόλογον μνημεῖον τῆς Ῥωμαϊκῆς ἐποχῆς, τὸ ὁποῖον μεταβληθὲν εἰς Χριστιανικὸν ναόν, πιθανῶς κατὰ τὸν δ' ἢ ε' αἰῶνα, εἶναι γνωστὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἐπισκοπή, ὄνομα προφανῶς τιμαριωτικῆς καταγωγῆς¹.

Τὴν ὕπαρξιν τοῦ μνημείου τούτου πρῶτος ἔκαμε γνωστὴν εἰς τὸν ἐπιστημονικὸν κόσμον ὁ κατὰ τὸ 1771 ἐπισκεφθεὶς τὴν νῆσον Paschi van Krienen², λεπτομερῆ δὲ καὶ ἀκριβῆ αὐτοῦ περιγραφὴν ἐδημοσίευσεν ὁ L. Ross τὸ πρῶτον ἐν τῷ προγράμματι τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου τῷ 1837, ἔπειτα δὲ καὶ ἐν ἄλλοις συγγράμμασιν αὐτοῦ³. Ὁ Ross ἔκ τινος ἐπιγραφῆς εὕρισκομέ-

¹ Βλέπε Α. Μηλιαράκη, Μεσαριὰν σ. 55. Ὁμοίως προελεύσεως πιθανῶς εἶναι καὶ αἱ ἐν Σικίνῳ τοπωνυμῖα στοῦ Μπαροῦ, Μπουναμᾶ, Φράγκου.

² Breve descrizione dell' Archipelago (ἔκδ. Ross 1860 σ. 32).

³ Πίναξ τῶν ἐν τῷ Β. Ὄθων. Πανεπιστημίῳ παραδοθησομένων μαθημάτων. Ἀρχαιολογία τῆς νήσου Σικίνου. Ἀθῆν. 1837. Reisen auf den Griech. Inseln α' σ. 150, ἐνθα καὶ εἰκὼν τοῦ ναοῦ φιλοτεχνηθεῖσα ὑπὸ C. Ritter καὶ Th. Hansen, ἧς ἀντίγραφον παρατίθεται ἐνταῦθα. Βλ. προσέτι τοῦ αὐτοῦ Ross, Archaeol. Aufsätze β' σ. 48 καὶ Γ. Λαμπάκη, Memoire sur les Antiquités Chretiennes σ. 7, ἐνθα εἰκὼν καὶ διάγραμμα τοῦ ναοῦ.

νης τότε ἐν τῷ προαυλίῳ τοῦ ναοῦ, νῦν δὲ ἀποκειμένης ἐν τῷ δημοτ. σχολείῳ Σικίνου, εἶκασεν ὅτι τὸ μνημεῖον τοῦτο ἦτο ναὸς Ἀπόλλωνος τοῦ Πυθίου καὶ ὡς τοιοῦτος ἐνομιζέτο καὶ ὑπὸ ἄλλων ἀρχαιολογούντων συγγραφέων καὶ περιηγητῶν¹ μέχρι τοῦ ἔτους 1896, ὅτε ὁ Α. Schiff ἀπέκρουσε τὴν κρατοῦσαν γνώμην. Ὁ ἀρχαιολόγος δηλ. οὗτος, ὅστις ἐπεσκέφθη τῷ 1895 τὴν Σίκινον μετὰ τοῦ Hiller von Gärtringen, δι' ἀνακωνώσεως αὐτοῦ ἐν συνεδρία τῆς ἐν Ἀθήναις Γερμανικῆς Ἀρχαιολ. Σχολῆς² ὑπεστήριξε διὰ πειστικῶν ἐπιχειρημάτων, ὅτι πρόκειται περὶ ἡρώου (ἐπιτυμβίου) ὑπὸ ἑξορίστου Ῥωμαίου μεγιστᾶνος³ εἰς τὴν γυναικᾶ του ἰδρυθέντος.

Ἡ Ἐπισκοπή, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ κατωτέρω δημοσιευομένου σιγίλλιου, ἀνῆκεν ἔκπαλαι εἰς τὴν ἐν Σικίνῳ ἀρχοντικὴν οἰκογένειαν Δαμησίνα (ἢ ὀρθότερον Δαμεσσήνα). Ταύτης, ἐκλιπούσης ἤδη, ὁ τελευταῖος γόνος, ὁ μακαρίτης Πέτρος Δαμησίνας, ὅστις ἦτο κάτοχος τοῦ ἐπὶ μεμβράνης πρωτοτύπου, ἐπέτρεψεν ἡμῖν πρὸ πολλῶν ἐτῶν τὴν ἀντιγραφὴν αὐτοῦ. Τὸ σιγίλλιον, ὅπερ ἐκδίδεται κατωτέρω, τηρουμένης τῆς ὀρθογραφίας καὶ συντάξεως τοῦ πρωτοτύπου, νομίζω ὅτι εὐρίσκεται ἤδη παρὰ τῇ οἰκογενεῖα Λουλουδή, εἰς ἣν περιῆλθε καὶ ἡ Ἐπισκοπή μετὰ τῆς περὶ αὐτὴν περιοχῆς, ἣτις εἶναι ἐκ τῶν εὐφορωτέρων τῆς νήσου.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ εἰς τὰ ἐν τῷ σιγίλλίῳ ἀναφερόμενα πρόσωπα παρατηρῶ τὰ ἑξῆς:

Ὁ Πατριάρχης Καλλίνικος εἶναι Καλλίνικος Β' ὁ Ἀκαρῶν ὁ ἐκλεχθεὶς τῷ 1688 ἀντὶ τοῦ παυθέντος Νεοφύτου Δ' τοῦ ἀπὸ Ἀδριανουπόλεως, ὅστις μετὰ πέντε μῆνας κατέλαβε πάλιν διὰ τῆς βίας τὸν θρόνον. Ἄλλ' ἡ σύνοδος ἔπαυσεν αὐτὸν καὶ ἐπανέφερε τὸν Καλλίνικον, ὅστις διόκησε τὴν ἐκκλησίαν, ἐν μέσῳ ἀνωμαλιῶν, πιθανῶς μέχρι τοῦ 1693. Τότε ἐξεθρονίσθη διὰ τῆς ραδιουργίας Διονυσίου Δ' τοῦ Μουσελίμη, πατριαρχεύσαντος ἐπὶ τινὰς μῆνας. Ἀπομακρυνθέντος δὲ τούτου ὀριστικῶς (1694) ὁ Καλλίνικος ἐπανῆλ-

¹ Reinganum, Die sporaden Insel Sikinos (Zeitschr. f. d. Alterthumw. 1837 ἀριθ. 86-88). A. d. Michaelis, Osservazione fatte in alcune isole dell'Archipelago (Annali dell' Inst. di corr. Arch. τόμ. 36 σ. 264, ἐνθα ὁ Michaelis ἐξετάζει καὶ περιγράφει κυρίως τὸ ὑπόγειον τοῦ ναοῦ). K. Fiedler, Reise durch alle Theile des Königr. Griechenland β' σ. 151. Bursian, Geographie von Griechenland β' σ. 506. Alex. Buchon, Voyage dans l'Eubée... et les Cyclades σ. 190. Α. Μηλιαράκη, Κυκλαδικὰ σ. 37. Th. Bent, The Cyclades σ. 170 κέξ.

² Ath. Mitt. XXI 1896. Sitzungsprotokolle 5 II 1896. (der sogenannte Apollotempel auf Sikinos). Ἄλλ' ὁ R. M. Dawkins ἐμμένει εἰς τὴν γνώμην ὅτι πρόκειται περὶ ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος (Annual of the British School at Athens N° XVIII (1911-1912) σ. 30 κέξ, (The Apollo temple on Sikinos μετὰ εἰκόνων καὶ διαγράμματος).

³ Εἶναι γνωστὸν ὅτι πολλάκις ἐπὶ τῶν Ῥωμαίων αὐτοκρατόρων ἐχρησίμευσαν αἱ Κυκλάδες ὡς τόποι ἑξορίας. Ἡ Σίκινος ἀναφέρεται ὡς τοιαύτη ἐπὶ Δομιτιανοῦ (Γουστ. Χέρτσβεργ, Ἱστορία τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ τῆς Ῥομ. κυριαρχίας μετάφρ. Π. Καρολίδου β' σ. 180).

θεν ἐκ τρίτου καὶ παρέμεινεν ἐπὶ τοῦ θρόνου μέχρι τῆς 8 Αὐγούστου 1702, ὅτε ἀπέθανεν¹.

Τὰ κατὰ τὸν «ποτὲ ἀρχιεπίσκοπον Σίφνου Ἀθανάσιον» ἔχουσιν ὡς ἑξῆς:

Ἐπιπέδου Πατριάρχης Παρθένιος ὁ Β΄ συνέστησε κατ' Αὐγούστον τοῦ 1646 τὴν ἀρχιεπισκοπὴν Σίφνου διὰ συνοδικοῦ τόμου, καθ' ὃν «αἱ νῆσοι Σίφνος, Ἀμοργός, Πολύκανδρος, Ἀστυπάλαια, Σέρφος, Μύκονος, Ἀνάφη, Νίος, Σίκινος, Ἡρακλείτσα καὶ τὰ πέριξ διὰ τὸ τὴν ἄλλως φέρεσθαι καὶ εἰκῆ καὶ μηδεμίαν ἐπίσκεψιν πνευματικὴν ἐσχηκέναι καὶ ὑστερεῖσθαι τῆς ποιμαντικῆς ἐπιμελείας... συνόδου ἱερᾶς συγκροτηθείσης... ἀπεφάνθη παρὰ πάντων γενέσθαι τὸν συνοδικὸν τοῦτον τόμον καὶ ἐγνομοδοτήθη τὰνωτέρω αὐτὰ πατριαρχικὰ νησία εἰς ἓν καταστῆναι καὶ ἀρχιεπισκοπὴν ὀνομασθῆναι Σίφνου». Συγχρόνως ἐξελέχθη ἀρχιεπίσκοπος Σίφνου ὁ ἐκ Θήρας ἱερομόναχος Ἀθανάσιος², ὅστις διώκησε τὴν ἀρχιεπισκοπὴν Σίφνου ἐπὶ 27 συνεχῆ ἔτη, ἀποθανὼν ἐν Σικίνῳ τῷ 1673. Ὁ ἐν τῷ σιγίλλῳ μάλιστα ἀναφερόμενος ἱερεὺς Δαμησίνας ἔγραψε καθ' ὑπαγόρευσιν τοῦ Ἀθανασίου τὴν διαθήκην αὐτοῦ, ἧς ἀντίγραφον παρὰ Ζερλέντη ἐν Ἰστορ. ἐρευνῶν σ. 138-140. Κατὰ τὸν Μ. Le Quien (*Oriens Christianus* α' σ. 950) ὁ Ἀθανάσιος ὑπέγραψεν ὡς ἀρχιεπίσκοπος Σίφνου «testimonio de fide Orientalis Ecclesiae Calvinianae haeresi contraria anno 1671». Τὸν Ἀθανάσιον διεδέχθη ὁ Τιμόθεος (1674) καὶ τοῦτον ὁ κατωτέρω μνημονευόμενος Φιλάρετος (1681), ὃν παυθέντα, τελευτῶντος τοῦ 1685, διεδέχθη ὁ πρῶτον Καισαρείας Γεδεών. Ὁ Φιλάρετος παρέμεινεν ἐν Σίφνῳ μηχανορραφῶν κατὰ τοῦ διαδόχου. Τοῦτου ἕνεκα οἱ Σίφνιοι διεμαρτυρήθησαν πρὸς τὸν Ἐνετὸν ναύαρχον Φραγγίσκον Μοροζίνην, ὅστις ἐπέβαλε τῷ Φιλάρετῳ ἀποχὴν ἀπὸ τῶν ραδιοσυργῶν. Ἀποθανόντα τὸν Γεδεών διεδέχθη ὁ Γρηγόριος (1687) καὶ τοῦτον παραιτηθέντα, ἢ παυθέντα, μετ' οὐ πολὺ ὁ Φιλάρετος μέχρι τῶν ἀρχῶν τοῦ 1690 (Π. Ζερλέντη, Ἰστορ. ἐρευνῶν σ. 127).

Τέλος σημειωτέον ὅτι ἡ οἰκογένεια Σερφιώτου ὑφίστατο πρὸ ὀλίγων ἔτι ἐτῶν ἐν Σικίνῳ. Ἐν ἐγγράφοις τοῦ ἔτους 1827, δημοσιευθησομένοις ἐν τῇ προσεχῶς ἐκδοθησομένῃ περὶ Σικίνου μονογραφίᾳ ἡμῶν, φέρεται δημογέρον Σικίνου ὁ Πέτρος Σερφιώτης, ἀπόγονος τοῦ ἐν τῷ σιγίλλῳ Νικολοῦ Σερφιώτη.

¹ Μ. Γεδεών, Πατριαρχικοὶ πίνακες σ. 607, 609, 614. Α. Ν. Διαμαντοπούλου ἀρθρον Καλλίνικος ἐν ἐγκυκλ. λεξ. Ἐλευθερουδάκη.

² Μ. Γεδεών ἐν Ἐκκλησι. Ἀληθείας Δ' σ. 451 καὶ Πατριαρχικοὶ πίνακες σ. 573. Κ. Σάθα, Μεσαιων. βιβλιοθήκη γ' σ. 579. Β. Μυστακίδου, Ἡ νῆσος Σίκινος καὶ ἀνέκδοτον σιγίλλιον μονῆς ἐν αὐτῇ. Παρνασσὸς Θ' σελ. 411. Π. Ζερλέντη, Ἰστορ. ἐρευνῶν περὶ τὰς ἐκκλησίας τῶν νήσων σ. 46 καὶ 135-137).

† *Καλλίνικος* ἑλέω Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

† Διαφόρως οἶδεν ἡ καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλη ἐκκλησία ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν δεομένων ἐκκλησιαστικῆς ἀντιλήψεως καὶ προνοεῖσθαι τῆς
 5 σωτηρίας διαμονῆς τε καὶ αὐξήσεως τῶν ὑποτελούντων αὐτῇ ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ καὶ διαφόρων ἱερῶν σκηνωμάτων. Οὐδὲν γὰρ παραβλέπειν εἴωθεν ἀθεράπευτον καὶ ἀνεπίσκεπτον, ἀλλ' ὡς κοινῇ δέσποινα ἔξοικονομεῖ τὰ πάντα κοινῶς τὴν πρόσφορον ἐκάστῳ ἀπονεμομένη θεραπείαν, τῶν συνεχομένων
 10 διαφοροῖς περιστάσεσι, πρὸς οἷς καὶ ἐλευθερίαν ἐπιδαφιλεύειν μεμάθηκεν ἀσδοσίαν τε καὶ ἀτέλειαν, τισὶ τῶν ἱερῶν ἐκκλησιῶν δι' ἧς ἔχουσιν ἀπαλλάττεσθαι πάσης καὶ παντοίας καταδυναστείας καὶ θλίψεως ζημίας τε καὶ ἀφαιρέσεως τῶν ἰδίων καλῶν καὶ ἀνεπηρεάστως διάγουσαι, πρὸς εὐόδωσιν χωρεῖν καὶ αὐξήσιν καὶ βελτιώσιν ἦνπερ ἐλευθερίαν καὶ ἀσδοσίαν ἐκ τοῦ πάλαι ἀρχαίου κτησάμενα πολλὰ ἱερὰ καταγῶγια ἀπὸ προνοητικῆς πατριαρχικῆς φιλοτιμίας
 15 τοῦ Πατριαρχικοῦ, ἀποστολικοῦ, καὶ οἰκουμενικοῦ τούτου θρόνου δι' αὐτῆς θεοῦ συναντιλαμβάνοντος σώζονται μέχρι τῆς δεῦρο κινδύνων ἔξω καὶ περιστάσεων. Εὐθέτως καὶ τανῦν συνοδικῶς προκαθημένοις ἡμῖν ἐμφανισθέντων γραμματίων τινῶν ἐνυπογράφων ὑπὸ τῶν κατὰ καιροῦς ἀρχιερατευσάντων ἐν τῇ ἀρχιεπισκοπῇ Σίφνου, ἅπερ ἀπεκόμισεν ἐκεῖθεν ἐλθὼν ὁ Παπὰ κύρ
 20 δημήτριος νταμισίνας φιλοτιμίαν τινὰ διαλαμβάνοντα τολικὴν τῶν ἀρχιερέων ἦνπερ πρῶτον μὲν ἐποίησαντο πρὸς αὐτόν, ὁ ποτὲ ἀρχιεπίσκοπος Σίφνου Ἄθανάσιος μίαν ἐκκλησίαν δηλαδὴ κατὰ τὴν νῆσον Σίκινον εὕρισκομένην ἐπ' ὀνόματι τῆς ὑπεραγίας μητρὸς Θεοῦ κυρίας Θεοτόκου κεκλημένη Ἐπισκοπή, ὡς ἀνακαινισθεῖσαν ὑπὸ τοῦ θείου αὐτοῦ νικολοῦ Σερφιώτου, καὶ
 25 μὲν καὶ ὑπὸ τοῦ πάππου αὐτοῦ καὶ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου ἱερέως καὶ κτητορικῆν αὐτοῦ νομιζομένην λόγοις δικαίοις παραδοὺς εἰς τὴν ἔξουσίαν καὶ δεσποτείαν αὐτοῦ καὶ διαφένδουσιν διὰ τὸ ἐναπομεῖναι κατὰ μικρὸν ἀνεπιμέλητον καὶ ἄψαλτον διαταξάμενος καὶ καταστήσας αὐτὸν ἔφορον τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας καὶ προστάτην καὶ προνοητὴν καὶ διοικητὴν ἐπὶ τῷ φροντίζειν τῆς
 30 συστάσεως αὐτῆς καὶ αὐξήσεως καὶ βελτιώσεως ὅπως μὴ ἐξ ἀμελείας κατατήσῃ εἰς ἀφανισμόν καὶ ἐκλείψῃ τὸ μνημόσυνον τῶν κτητόρων αὐτῆς καὶ διόλου ἀπεφῆναιτο ἔχειν αὐτὴν ὑπὸ τὴν ἰδίαν ἔξουσίαν μετὰ πάντων τῶν κτημάτων καὶ ἀφιερωμάτων αὐτῆς κινήτων τε καὶ ἀκινήτων τῶν τε ὑπαρχόντων τότε καὶ τῶν μετέπειτα προσγενησομένων διαβαίνουσας πρὸς τοὺς κλη-
 35 ρονόμους αὐτοῦ ἀλληλοδιαδόχως καὶ διοικουμένην πάντοτε ὑπ' αὐτοῦ ἀναφαιρέτως καὶ ἀναποσπάστως ἱερουργουμένην τε καὶ καλλιεργουμένην καὶ ἐπισκεπτομένην ὑπ' αὐτῶν ἐκείνων μόνων τῶν διαδόχων αὐτοῦ μέχρι παντός· δεῦτερον δὲ μετὰ χρόνον ἐπιβεβαιώσαντος τὴν αὐτὴν χορηγίαν καὶ ἄλλου ἀρχιεπισκόπου Σίφνου δι' οἰκείου γράμματος τοῦ Φιλαρέτου, ὅστις ἐφιέμενος

τῆς περὶ ταῦτα ἰσχυρωτικῆς ὀχυρώσεως ἐπὶ διαμονῇ καὶ συστάσει τῆς αὐτῆς 40
 ἐκκλησίας, ἐδεήθη βεβαιωθῆναι μὲν τὴν φιλοτιμίαν τῶν κατὰ τόπον ἀρχιε-
 ρέων καὶ διακελεύσει πατριαρχικῇ τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ καθ' ἡμᾶς ἀποστολικοῦ καὶ
 πατριαρχικοῦ θρόνου κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν συνήθειαν τῆς πατριαρχικῆς
 περὶ αὐτῆς καὶ μεγαλειότητος προσεπιδαψιλευθῆναι δὲ αὐτῇ καὶ ἀσυδοσίαν 45
 ἀναμαθόντες τὴν πτωχείαν καὶ τὸ ἐνδεές τοῦ ἐκκλησιδίου ἐκείνου καὶ τὴν
 προθυμίαν ἣν ἐνδείκνυσιν οὗτος πρὸς τὴν ἐκείνου αὔξησιν καὶ βελτίωσιν
 σπεύδων ὡς φησιν καὶ μονάσαι καὶ εἰς μονήθριον αὐτὸ καταστῆσαι συνα-
 γωγῇ πατέρων μερικῶν ὅσοι εὐρεθῶσι τὴν κατὰ θεὸν πτωχείαν αἰρούμενοι,
 τὴν δέησιν αὐτοῦ προσηγάμεθα φιλανθρώπως καὶ ὑπὲρ τι ἄλλο ποθοῦντες 50
 τῆς τῶν ἱερῶν καταγωγίων συστάσεως καὶ αὐξήσεως καὶ δὴ γράφοντες ἀπο-
 φαινόμεθα συνοδικῶς μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ ὑπερί-
 μων τῶν ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν ἵνα
 τῶν φιλοτιμητικῶν ἐκείνων γραμμάτων περὶ τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας τῶν δοθέν-
 των ὑπὸ τῶν ἀρχιεπισκόπων τῆς Σίφνου πρὸς τὸν διαληφθέντα Παπὰ Δημη- 55
 τριον Νταμισίαν, ἐχόντων τὸ κύρος καὶ τὴν ἰσχὴν κατὰ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς
 γραφόμενα καὶ διαλαμβανόμενα ἢ φιλοτιμία αὕτη ἔχη τὸ βέβαιον καὶ ἀμε-
 τάθετον ἐκ μέρους τῆς αὐθεντείας τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης
 ἐκκλησίας μέχρι παντὸς καὶ ἐξουσιάζῃ τὴν αὐτὴν ἐκκλησίαν μετὰ τῶν κτημά- 60
 των αὐτῆς πάντων ὁ αὐτὸς Παπὰ Δημήτριος Νταμισίνας κατὰ δίκαιον κτη-
 τορικὸν καὶ δεσπόζῃ αὐτῆς ἀνεμπόδιστως καὶ ἀναφαιρέτως καθὼς διαλαμ-
 βάνουσι τὰ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ τῶν ἀρχιεπισκόπων γράμματα. Ὡσαύτως
 καὶ ἐὰν καταστήσῃ αὐτὴν μοναστήριον, πάλιν ὑπὸ τὴν προστασίαν αὐτοῦ
 τελῆ καὶ αὐτὸς ἔχη τὴν ἐξουσίαν τῆς ἐπισκέψεως καὶ διαφεντεύσεως αὐτοῦ
 πρὸς δ' ἐπὶ τούτοις καὶ τὴν ἐλευθερίαν φιλοτιμοῦντες αὐτῇ συναποφαινόμεθα 65
 ἵνα ἢ αὐτὴ ἐκκλησία τῆς κυρίας Θεοτόκου κατὰ τὴν Σύνικον νῆσον Ἐπι-
 σκοπὴ καλουμένη μετὰ πάντων τῶν κτημάτων καὶ ἀφιερωμάτων αὐτῆς κινή-
 τῶν τε καὶ ἀκινήτων τῶν νῦν ὑπαρχόντων αὐτῇ καὶ τῶν μετέπειτα γενησο-
 μένων εἴτε ἐν τῇ αὐτῇ τάξει διαμένη εἴτε καὶ εἰς μοναστήριον προχωρήσῃ
 ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς ὑπάρχη πάντῃ ἐλευθέρᾳ καὶ πάσης καὶ παντοίας 70
 καταδυναστεύσεως καὶ κατακυριεύσεως καὶ ὅλως ἀσύδοτος μηδενὶ μηδὲν ὀφεί-
 λουσα παρέχειν ἄχρι καὶ ὀβολοῦ μήτε τῷ κατὰ τόπον ἀρχιεπισκόπῳ μήτε
 ἄλλῳ τινὶ κατὰ τὴν τάξιν τῶν ἐλευθέρων ἐκκλησιῶν καὶ μοναστηρίων ἀρκου-
 μένου τοῦ κατὰ τόπον ἀρχιερέως μόνῳ τῷ κανονικῷ αὐτοῦ μνημοσύνῳ ὀφεί-
 λοντος δηλονότι τοῦ ἱερουργοῦντος ἐν αὐτῇ μνημονεύειν τοῦ κανονικοῦ αὐτοῦ 75
 ὀνόματος ἐν πάσαις ταῖς ἱεραῖς τελεταῖς καὶ διὰ τιμῆς καὶ εὐλαβείας ἄγειν
 αὐτὸν ὡς ἀρχιερέα τοῦ τόπου δόσιν δὲ τινα οὐδαμῶς ὀφείλοντες παρέχειν
 αὐτὸν διὰ τὸ πάντῃ ἀσύδοτον τῆς πατριαρχικῆς φιλοτιμίας καὶ ἀδούλωτος
 τελῆ καὶ ἀκαταπάτητος καὶ ἀνενώχλητος καὶ ἀνεπηρέαστος παρὰ παντὸς προ-

80 σώπου ἱερωμένου ἢ λαϊκοῦ: ὅς δ' ἂν ἄλλος ὀψέποτε φανῆ ποιῆσαι βουλόμε-
νος ἢ ἀποξενῶσαι αὐτήν δηλαδὴ τῆς ἐξουσίας τοῦ πατρὸς Δημητρίου καὶ τῶν
κληρονόμων καὶ διαδόχων αὐτοῦ ἢ ἐπηρεάζει καὶ ἐνωχλῆσαι τοὺς προστα-
τεύοντας αὐτῆς, ἢ ἀποσπᾶσαι καὶ ἀρπάσαι τι τῶν κτημάτων καὶ ἀφιερωμάτων
85 αὐτῆς ἢ τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὸ ἀσύδοτον αὐτῆς ἀνατρέψαι καὶ ζητῆσαι λαβεῖν
τάξεως καὶ ὁποίου βαθμοῦ ἀφωρισμένος εἶη ἀπὸ Θεοῦ κυρίου παντοκράτο-
ρος καὶ κατηραμένος καὶ ἀσυγχώρητος καὶ ἄλυτος μετὰ θάνατον, αἱ πέτραι
καὶ ὁ σίδηρος λυθῆσονται αὐτὸς δὲ οὐδαμῶς καὶ ἡ μερὶς αὐτοῦ εἶη μετὰ τοῦ
Ἰούδα καὶ εὗροι τὸν θεὸν ἀντίδικον αὐτῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως. Ὅθεν
90 εἰς ἔνδειξιν καὶ ἀσφάλειαν τῶν φιλοτίμων αὐτῆς, ἐπεβραβεύθη ταύτη καὶ τὸ
παρὸν σιγίλλιῶδες γράμμα· ἀχρη^φ ἀπριλλίου μηνὸς ια^η.

Καλλίνικος ἐλέφ Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ρώμης
καὶ οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

(Ἐπονται ἐννέα ὑπογραφαὶ τῶν συνοδικῶν ἀρχιερέων λίαν δυσανάγνω-
στοι, ἔξ ὧν διέκρινα μόνον: «Μυτηλήνης Γρηγόριος».)

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Δεκεμβρίου 1930

ΖΑΦΕΙΡΙΟΣ Δ. ΓΑΒΑΛΑΣ